

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)
Навчально-науковий інститут фінансів,
економіки, управління та права
Сумський державний університет (Україна)
«1 DECEMBRIE 1918» University of Alba Iulia (Румунія)
Бамберзький університет імені Отто Фрідріха (Німеччина)
Інститут демографії та проблем якості життя Національної академії наук
України (Україна)
Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної
академії наук України» (Україна)

СУЧАСНА ЕКОНОМІЧНА НАУКА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Матеріали XIII Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції з міжнародною участю
30 листопада 2023 року

Полтава 2023

капіталізації, а саме це наглядно відображає взаємозалежність між вартістю конкретного підприємства та його ринковою капіталізацією. Тобто вартість компанії, фірми, підприємства визначається сумою її ринкової капіталізації, у окремих випадках це може бути ринкова вартість привілейованих акцій та «чиста заборгованість» компанії [3, с. 119]. Наряду з впливом ринкової капіталізації, практика господарювання також доводить [4], що удосконалення управління активами є запорукою зростання вартості підприємства за рахунок зростання рентабельності активів, оптимізації розміру дебіторської заборгованості та збільшення її оборотності.

Література

1. Кривов'язюк І.В., Бурбан О.В. Економічна сутність поняття «вартість підприємства» та детермінанти її зростання. *Економіка та держава*. 2020. №10. С. 99–104. DOI: 10.32702/2306-6806.2020.10.99.
2. Циган Р.М., Лижова Є.М. Аналіз підходів та методів оцінки вартості підприємства. *Молодий вчений*. 2020. №11(87). С. 209-214.
3. Бурбан О.В. Роль оцінювання вартості як інструмента підготовки рішень для обґрунтування ринкової капіталізації підприємства. *Економічний форум*. 2021. №1. С. 116-121. DOI: 10.32839/2304-5809/2020-11-87-45.
4. Ніколайчук О.А., Зозуля В.А., Кушнірук А.В. Удосконалення управління активами підприємства у контексті зростання ринкової вартості. *Економічні горизонти*. 2022. №2(20). С. 12-32. DOI: 10.31499/2616-5236.2(20).2022.261846.

УДК 332.012.2

Чижевська М.Б., к.е.н., доцент,
Шурдук Д.А., студентка
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ОБОВ'ЯЗКОВА СКЛАДОВА БІЗНЕСУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Корупція впливає на всі сфери суспільного життя і зачіпає інтереси усіх громадян. Ефективна боротьба з корупцією можлива тоді, коли кожен громадянин обізнаний із своїми можливостями викривати її, впевнений у належному захисті його прав від можливих заходів негативного впливу. За даними ООН, щорічний обсяг хабарів у світі оцінюється в один трильйон доларів. Це величезні ресурси, які йдуть «в тінь» світової економіки. Корупція й пов'язані з нею дії перешкоджають сталому розвитку, розширюють прірву між бідними й багатими і ставлять під загрозу роботу демократичних інститутів.

Корпоративний рейтинг ESG стає все більш значущим показником. Даний показник враховується при прийнятті рішень щодо інвестування, а також дає змогу бізнесу не тільки демонструвати прихильність принципам сталого розвитку, а й ефективно управляти ризиками. Для відповідності ESG практикам і недопущення порушення міжнародних антикорупційних норм та внутрішнього законодавства, компанії все активніше створюють і застосовують внутрішні системи комплаєнс контролю щодо своїх бізнес-процесів, а також – бізнес партнерів і клієнтів. Розуміючи, що робота щодо попередження корупції в компанії має бути системною й послідовною, багато компаній розробляють і ефективно застосовують комплаєнс програми, вводять посади відповідальних за впровадження й реалізацію таких програм, ведуть моніторинг антикорупційної практики [1].

У суспільстві сформована повага до викривачів корупції як відповідальних громадян. Одним із способів досягнення таких результатів є запровадження усіма установами механізмів заохочення та формування культури повідомлення – це сукупність закріплених у локальних нормативних актах засобів, за допомогою яких в установі формується уявлення про належне повідомлення про корупцію, повага до викривачів, а працівники заохочуються за повідомленням про корупцію. Таким чином, механізми заохочення повідомлення реалізуються через комплекс наступних засобів: затвердження локальних нормативних актів, які визначають форми заохочення, організаційні засади функціонування механізму заохочення, а також етичної поведінки в установі, зокрема формування поваги до викривачів як відповідальних громадян; впровадження морального та матеріального заохочення викривачів; проведення внутрішніх навчань з питань формування культури повідомлення; проведення комунікаційної кампанії та систематичне здійснення просвітницьких заходів [2].

Виходячи з зазначеного вище, кожна установа має розробити внутрішній документ, яким визначатимуться механізми заохочення та формування культури повідомлення корупції та порядок їх впровадження, систематично проводити моніторинг його виконання, здійснювати заходи, спрямовані на його реалізацію. Таким документом може бути положення щодо механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення. Як свідчить досвід великих міжнародних компаній, то, зазвичай, вони розробляють свою внутрішню політику, в якій визначаються наступні аспекти: компанія має поводитися етично у всіх видах своєї діяльності; компанія має прагнути підвищувати обізнаність із дотримання правил та стандартів країн, де вона працює, повсякчас проводячи тренінги, корпоративні освітні програми, аудит, що має стати частиною корпоративної культури; компанія повинна ухвалити кодекс поведінки, в якому має описати ті вимоги, які вона ставить до своїх співробітників та постачальників; компанія має ухвалити окрему політику, стратегію або правила щодо боротьби з корупцією (як це зробили компанії «Toshiba» або «ІКЕА»).

В українській законодавчій практиці для протидії корупції було прийнято відповідні Закони України: «Про Національне антикорупційне бюро України», «Про запобігання корупції», «Про здійснення державних закупівель», «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення». Також для посилення ефективності боротьби з корупцією в Україні було внесено зміни до Кримінального кодексу України, Адміністративного кодексу України тощо.

Разом з тим, недостатня стандартизація нефінансової звітності українських компаній призводить до розрізненості ESG-інформації, яку повідомляють компанії. З огляду на це, інвестори (які дедалі більше цікавляться питаннями ESG) змушені використовувати рейтингові агентства ESG, які готові надати вже систематизовану та зіставну між компаніями інформацію про показники управління ESG.

Література

1. Жиглей Л, Легенчук С., Сивак О. Сучасні тенденції соціально відповідального інвестування в умовах сталого розвитку: питання ефективності. *European cooperation*. 2018. №. 9 (40). С. 103-118. URL: <https://doi.org/10.32070/ec.v9i40.30>

2. Щодо механізмів заохочення та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції». Офіційний вебсайт Національного агентства з питань запобігання корупції. URL: <https://wiki.nazk.gov.ua/>

УДК 339.166.5:659.2

Чурікова В.О., студентка,
Васюта В.Б., к.т.н., доцент
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

СУЧАСНИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ БІЗНЕС: СТРУКТУРА ТА ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Сучасний інформаційний бізнес – це сегмент економіки, який зосереджений на створенні, обробці, зборі та розповсюдженні інформації та знань. Він є важливою складовою глобальної економіки і включає в себе різноманітні сфери діяльності, пов'язані з обробкою, зберіганням, передачею та реалізацією інформації. Цей сектор постійно зростає і розвивається завдяки швидкому розвитку технологій і змінам у споживчих прагненнях. Розглянемо структуру та основні характеристики сучасного інформаційного бізнесу.

Сучасний інформаційний бізнес є динамічним та різноманітним полем, і багато дослідників та експертів внесли значний внесок у його розвиток. Декілька